

Pragtværk kaster lys over Frederiksværks fascinerende industrihistorie

Frank Allan Rasmussen: Kongens og arbejdernes by - Industriens vugge i Frederiksværk

I dette rigt illustrerede bogværk udfoldes historien om det, Johan Frederik Classen og hans arbejdere skabte i Frederiksværk i 1700-tallet – en komplet fabriksby med forbilleder i udlandet.

I 1756 skrev Johan Frederik Classen til Frederik 5. at han ville skabe en fabrik baseret på dansk arbejdskraft og udenlandske eksperter. Hans idé var at opbygge et idealsamfund beplantet med mennesker, træer og med nyttige, nødvendige og brugbare kunstnere og håndværkere. I breve til kongen udfoldede han sin plan om at skabe en parallel til det engelske Birmingham. Den engelske by, hvor den industrielle vugge stod – intet mindre.

Classen ønskede at give de ørkesløse bønder et ordentligt arbejde. Han ville lære dem et håndværk, give dem et sted at bo og mad på bordet. Det kunne lyde som et umuligt, filantropisk projekt, men på tyve år opførte Classen et kanonstøberi, en krudtfabrik og en mængde værksteder. Sideløbende hermed opførte han boliger til de mange håndværkere, ligesom han udviklede et socialt sikkerhedsnet for alle. I en tilsandet udørk 50 kilometer nord for København lykkedes det for ham at realisere et projekt, der ikke var set før i dobbeltmonarkiet.

Handlingen udspiller sig i en yderst spændende periode af vores fælles historie. Bogen kaster også lys over, hvilke initiativer i det danske samfund som helhed og i den danske økonomi i særdeleshed, der var medvirkende til at Danmark i løbet af relativt kort tid bevægede sig fra en tilbagestående agrarøkonomi i periferien af Europa til et samfund baseret på innovation og iværksætteri.

Frank Allan Rasmussen, født 1951, er historiker og smed, og han har i en årrække arbejdet med 1700-tallets fabriksvæsen og teknologi. Han har været museumsleder på Industrimuseet Frederiks Værk fra 2006 til 2023. Forfatter til bl.a. *Holmen. Fra flåde til folk* (2009).

Frank Allan Rasmussen

Kongens og arbejdernes by

416 sider

Forlagets pris: 399,95 kr.

Udk. 29. august 2025